Members' Representations.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—Sir, after question hour

I wanted to make a request.

About three days back I had requested that copies of the Memorandum submitted to the Finance Commission be supplied, and secondly the report regarding the action taken by the Government in respect of the promises made during the previous session. So far we have not received either the copy of the Memorandum or the report regarding the action taken by the Government in respect of the promises made. You were also pleased to order that information may be given.

Mr. SPEAKER.—Of course the Finance Minister stated that he would place it on the Table. I now understand that they are under print. So there has been some delay. As soon as they are printed they will be placed on the Table. The second request, refers to the action taken by the Government on the promises made information about it is also being

collected.

BUDGET FOR 1957-58—GENERAL DISCUSSION.

[Sri N. O. SAMAJI spoke in Marathi. His speech is printed in the Appendix number to this volume.]

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ೀಂದಗಿ).....ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಗ್ಯಹದ ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ನಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿದ ಬಡ್ಡೆ ಟನ್ನು ಕೂಲಂಕಷ ವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನದ ನ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟು ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ವಿರದೆ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಎಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ನಂಗತಿ ಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯನಾತ್ಮೇನೆ.

ಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯನುತ್ತೇನೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಳೆಯ ಮೈನೂರಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಲ್ಲಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯದ ಅತಿಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಒಂದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲ ಐದು ಹೊಳೆಗಳು ಹರಿದರೂ ಘಟಪ್ರಭಾ ಒಂದರ ಹೊರತು ಬೇರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗ ವಾದ ಎಡದಂಡೆಯ ಕಾರ್ಯವೇ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೊಳೆಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ದುಷ್ಕಾಲ ಬೇಳು ತ್ತದೆ. 1917 ರಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ 18 ನಲ ದುಷ್ಕಾಲ ಬೇಳು

ಬಿದ್ದಿದೆ. 1918ನೇ ಇನವಿಯ ಒಂದೇ ವರುಷದ ದುಷ್ಕಾಲದ ತಾತ್ಪೂರ್ವಿಕ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಅರವತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ಹಣ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ದುಷ್ಕಾಲ ಬಿದ್ನಾಗ ನಮ್ಮ ರೈತರು ದನಕರುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಗುಳೆಹೋಗುವ ಕನಿಕರತೆಯ ದೈಶ್ಯ ಬಹಳ ದುಃಖ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಈ ದುರವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತಪ್ಪಬೇಕು.

1. ಘಟಪ್ರಭಾ ಎಡದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ತೀವ್ರ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಬಲದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ

ವಾಗಬೇಕು.

2. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು, ಭಾಯಾ ಯೋಜನೆ ಡೋಣಿ ಯೋಜನೆಗಳು ತೀವ್ರ ಅಗುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕು.

3. ಬಬಲೇಶ್ವರ, ನಾಗಠಾಣ, ತಡವಲ**ಗಾ ಮೊದ** ಲಾದ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ತೀವ್ಯ ಮುಗಿಯ

ಬೇಕು.

4. ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇಂಡಿ, ಶಿಂದಗಿ, **ದಾಗೆ** ವಾಡಿ, ವಿಜಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ **ನೀರಾವರಿ ಗಾ**ಗಿ ಭಾವಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ **ಸಲು** ವಾಗಿ 8-10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೀವ್ರ ವಾಗಿ ಭಾವಿ ಆಗೌವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿ. ಈಗ ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಸ್ಕ್ರೀಮುಗಳಲ್ಲ ಭಾವಿ ಗಳಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟೇ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ" ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈ ನೀರಾವರಿ ಭಾವಿಗಳ ನಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿನಬೇಕು. ಕೇವಲ ನೀರಾ ವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಾದರೆ ತೀರದು. ನೀರಾವರಿಗೆ **ಅನು**ಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನರಿ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಬುಲ್ಡೋಜರು ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಸರಿಫಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಕೆಲವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನದನ್ಯರು ಈ ನರಕಾರದ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ವರು ಗಳ ಅಥವಾ ಬುಲ್ ಡೋಜರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುವಾಗಿ ಟೀಕಿನಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಜಾಪರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಹಾಯ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಉತ್ತಮ ವಾಗಿದೆ. ಬುಲ್ಡೋಜರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು **ಅವಶ್ಯ**ವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಇಡಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ಇಡುವುದರಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾಗಬಹುದು.

ರಸ್ತ್ರೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ದಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ-ವಿಜಾಪರ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಳ ರಸ್ತೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಪೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಾಪರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುತರ ಪಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಫೂಲು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದ ರಿಂದ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಪ್ರಪಾನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ, ಕೋರ್ತಿ ಹತ್ತಿರ, ಧನ್ನೂರ ಹತ್ತಿರ, ಭೀಮಾ ನದಿಗೆ, ಹೇಡಣಗಾವ ಹತ್ತಿರ ಹೋಣ ನದಿಗೆ, ಹಿಟ್ಟನಹಳ್ಳಿ, ಸಾತಿಹಾಳ ಹತ್ತಿರ ಫೂಲುಗಳಾಗಬೇಕಲ್ಲಹೆ ತೆಂಗಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಸ್ತೆಗೂ ಫೂಲುಗಳು (ಸೇತುವೆಗಳು) ಆಗ

ಬೇಕಾಗಿವೆ.

The House adjourned for Lunch at Four of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Four of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.....ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರೂ ವಿಜಾಪುರದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದರ ಉನ್ನತಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡ ಕೊಂಡು **ಬೇ**ಕೆಂದು ಅಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ರಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಇಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬೇರೆ ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಪರಿಚಯ ಇವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಇಂಥ ದುಷ್ಕಾಳ ನೋಡಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೂಚಿನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ನಮಿತಿ ಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ವೇಲ್ಪಟ್ಟಷ್ಟು ಜನ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವುಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮಸಿನಬೇಕು. ಒಕ್ಕಲುತನಮಾಡುವ ರೈತರು, ದೇಶದ ಆಧಾರ ನೃಂಬಗಳಂತಿರುವವರು ಈ ದಿನ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದೆರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಏನಾದರೊ ರೋಜನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿನ ದುಷ್ಕಾಳ ನಿವಾರಣಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿ ಕೊಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಿರಾವರಿಯೋಜನೆಯಾದರೆ ಬಾಗೆ ವಾಡಿ ಒಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಲ್ಲದು. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಡಿಸ್ಟಿಕ್ಟ್ ಫ್ಯಾಮಿ೯ ರಿಲೀಫ್ ಕಮಿಟಿಯೊಂದನ್ನು ಪಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ **ಒ**ಕ್ಕೆಲುತನ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನೂ ಒಡನೆಯೇ ಕೈಕೊಳ್ಳು ವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈಗ ನರ್ಕಾರದವರು 6-8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣ ಯೋಜನೆಯಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ 30-40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಹ ನಹಾಯಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಿಜಾಪುರದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ಪಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತ್ರೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿ ಡ್ಡಾರೆ. ಇತ್ತ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ರಸ್ತ್ರೆಗಳ ಪರಿ ನ್ನಿ ತಿ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಚನ್ನ ಪಟ್ಟಣ, ಮದ್ದೂ ರು ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಮಾತ್ರ ನಾನು ನೋಡಿ ದ್ದೇನೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳಷ್ಟು ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳು ಚೆನ್ನಾ ಗಿಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತೂ ಜನೆಂಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡು ಪುದು ದುನಾಧ್ಯವೇ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾವ ಭಾಗದಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೂರ ಹೊಳೆಗೆ ಕಂದವಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯಿಲ್ಲ. ವೋಟಾರು ವಾಹನೆಗಳ ನಂಚಾರಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ ವ್ಯವಸಾ ಯಕ್ಕೆ ಆಗಲ ಬಹಳ ಕಪ್ಪವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿ**ಂದ** ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂಥ ದುಷ್ಕಾಲ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಏನಾದರೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡಿವಿಜ೯ನ್ನೇ ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿವರ್ಷವಾ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ **ಕೊಂಡು** ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಗಿ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ: ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಗಳಿರುವಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಇತರಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕಪ್ಪಗಳಿರಬಹುದು. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಕುತ್ತೂ ಹಲ ವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಯಾವು ರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡು ಪೂದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯದೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಸಂಭವಿಸಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈನೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಯೂ ಕೆಲಪೆಡೆಗಳು ನಮಗಿಂತ ಹೀನಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿವೆ." ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನಾನಾಕಡೆಗಳ ಭೂ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿ ಯೇನಿದೆಯೆಂಬುದು ಬರೀ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ**ನ್ನು** ನೋಡುವುರು ಕಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಾಗಿ ನೋಡುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಯಾವ ನಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪಠಿಹರಿಸಬೇಕಾದರೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಾಗಿ ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಈ ಸಭಾನದನ್ಯರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಫ್ರೀ-ಪಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಮಂತ್ರಿ ಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೆಲನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ನಭೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನದನ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಈ ಅನುಕೂಲ ವೊದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರು ಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಟೀಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಿಪುದ್ಧ ದೂರು ಜಮಿನೂ 20-30 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಭೂಮಿ ಫಲವತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಮಾಡಿ ದರೆ ಇಡೀ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ದವನ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಬಾಗೆವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹತ್ತಿ, ಸೇಂಗಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲ ತಂಬಾಕು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಇಂಥ ಫಲವತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶವಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೊಂದು ಸರಿಯಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ದುಷ್ಕಾಲ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಫಲವತ್ತಾದ ಜಮಿನನುಗಳ ಪೂರ್ಣ ಪಲವನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಕ್ಕಲುತನದ ನಮಸ್ಯೆಯಷ್ಟೇ ಪ್ರಬಲ ವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ನಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ನೇಕಾರರ ನಮಸ್ಯೆ. ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನ ವಲಂಬಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೇಕಾರರು ತಯಾರುಮಾಡಿದ ಮಾಲುಗಳಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟೂ ನರಿಯಾದ ಧಾರಣಿ ದೊರೆಯದೆ ಆ ಜನ ಕೇವಲ ದುಸ್ಥಿತಿಗಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಲ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿ ತರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರಬೇಕೆಂಬು ದನ್ನ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಹಜವಾದ ಅಂಶ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್) ಅವರು ಒಂದು ತಾತ್ಪಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನೋ ಹ್ದಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲರುವ ಹರಿ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವನೆಯೇನೋ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಹೆಂಜನರ ಶಿಕ್ಷಣೀದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವು ಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆರೂಪವಾಗಿ ಯಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. "ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಹರಿಜನೋದ್ಘಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಕಾಲುಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವನೂಲುಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕ್ಷಿ ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಂಟು ರೂಪವಾಗಿ ಪಡೆದು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಜಾ ಪುರ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸ್ಕೂರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಅಂಶಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿ, ಅರ್ಥಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ವರ್ಷದ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ವಂದಿಸಿ, ಮತ್ತು ತಮ್ಮನ್ನು **ಮಾತನ್ನು** ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯ ಕನಹಳ್ಳಿ). — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಇಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಥವಾ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಬಡ್ಲೆಟ್ ಏನಿದೋ, ಆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು '' A great disappointment '' ಎಂದರೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರಾಶಾ ದಾಯಕವಾದ ಒಂದು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಆಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ತನ್ನ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಳೃದ್ದಾಗಿದೆ. ಈಗ ಲೆಖ್ಯ ಹಾಕಿದರೆ ಯುದ್ದಾ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಅವು ಗಳಮೂಲಕ ಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ದರೆ ಇಂತಹ ಇಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಡೆ ಟ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಮಂತ್ರಿ ಮೆಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಲಾಯರುಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾ ರೆಯೇ ಹೊರತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪ್ರವೀಣರಾಗಲಿ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಪ್ರಣರಾದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ-ಇವು ಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಇಲ್ಲದೇ ವುಂತ್ರಿಗಳಿರುವುದೇ ಮತ್ತೊಂದು "ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಒಂದಲ್ಲ, ಹತ್ತಲ್ಲ, ನೂರಲ್ಲ, ಸಾವಿರವಲ್ಲ __ ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸ್ಕಾಂಡಲ್ಸ್ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಕೊಡುವ ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. 1953ನೆ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಪ್ ಪ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಏಜೆನ್ಸಿ ಗಾಗಿ ಒಂದು ನಾರಿ ಆಫ್ಲಕೇಪನ್ನನ್ನು ಕಾರ್ ಫಾರ್ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗ ಸುಮಾರು ಶೇ.71 ಯಷ್ಟು ಕಮಿಪ೯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. 1956ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಕೋಬರ್ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಿರ್ಷ ಸುಮಾರು ಶೇ. $2rac{1}{2}$

ಭಾಗದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ, ಶೇ. 5 ರಂತೆ ಅಪ್ತಿ ಕೇರ್ಷ ಕಾಲ್ಘಾರ್ ಮಾಡಿ ಡಿಸ್ಫೋಜ್ಮಾಡದೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದ ರಿಂದ ಈಗ ಸುಮಾರು ಐದಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಈಗ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಫೆರ್ರೋಮ್ಯಾಂಗನೀನ್ ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಶೇ. 40 ಅಥವಾ ಶೇ. 45 ಭಾಗದಷ್ಟು ಮ್ಯಾಂಗನೀನನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶೇ. 25 ಭಾಗದಷ್ಟು ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಕಿಟ್ಟ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗು ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏಷ್ಟೋ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದುಸಾರಿ ಪಿಗ್ ಪರನ್ನನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ದರು ಜಪಾನಿಗೆ 10—12 ಸಾವಿರ ಆ೯ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಟನ್ನಿಗೆ ಶೇ. 30 ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲ ಮಾರಿದೆರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಅದರಲ್ಲ 2% ಫರಸ್ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅಪ್ರೊಂದು ತಯಾ ರಾಗುಸವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನರ್ಕಾರದ ಅದಳಿತದಲ್ಲ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಪಾದಕರ. ಈಗ ನಮ್ಮ ನಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿದ್ದ ಭೇರ್ಮನ್ನ ರೆಬ್ಬರು ಮಾಡಿದ ಲುಕ್ಸಾನಿನ ಅಂಕಿ ಗಳೊಡನೆ ಪರಿಶೀಲಸಿದಲ್ಲಿ, ಅವರಿಂದಾದ ಲುಕ್ಸಾನನ್ನು ಅವರಿಂದ ವನೂಲುಮಾಡಿ ನರಿಹೊಂದಿನುವಷ್ಟು ನರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆಯೆ : ಹೀಗೆ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದಲೂ 2-3-4-5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲುಕ್ಷಾನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಒಬ್ಬ ನದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನೂಚಿಸಿದರು. ಆ ವರ್ತಮಾನ ಬೌದಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ サイ ಹಿಂದಿನಗಿಂತಲೂ ಚಿನ್ನದ ಕಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದ ಶಿಲ್ಮಾಗಲ (Opening Balance) ಆಕೈರು ಶಿಲ್ಮಾಗಲ (Closing Balance) ಇಲ್ಲದ ಈ ಬಡ್ಜೆ ಟ್ವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ Ruled are the sheep and rulers have become wolves ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕುರಿಗಳು, ಆಳು ವವರು ತೋಳ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟ್ರೋ ಅನ್ಯಾಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನ ನೌವು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ವಿಧಿಯಲ್ಲದೆ ಈಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ೯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಮೇಲೆ ಕಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಚೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಪ್ರೀಸ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಬಾಟಲ್ಲುಗಳಮೇಲೆ ಟಿಂಚರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರಿಟ್ ಎಂದು ಲೇಬಲ್ ಹಾಕಿ ಮಾರಿದ್ದಾರೆ. ಟಿಂಚರ್ ಬೆಂಜಾಯಿ೯ ಎಂದು ಲೇಬಲ್ ಹಾಕಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಾಟಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನೆರೆಹೊರೆಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮತ್ತು ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವ ಇಂತಹ ನಗರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ

ಎಷ್ಟು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಾದ ಕೆಲನಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾನು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗಿ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಥಮ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೋಸ್ಕರ ಹಿಂದೆ ಕೂಡಿಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ರಿಸರ್ವ್ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಹೋಯಿತು. ಗ್ರೊ ಮೋರ್ ಫಡ್ ಸ್ಕೀಂ ನಿಂದ ಆಹಾರಪರಿಸ್ಥಿ ತಿಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಿನ್ನು ತ್ತೇವೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ರೆ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ದಿವನ ಬೆಳಗಾಂನಿಂದ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಮೂಟೆಗಳ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಬೆಳಗಾಂನಿಂದ ಗೋವಾಕ್ಕೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಗೋವಾ ಹಿಂದ ಪಾಕೀಸ್ತಾನಕ್ಕೂ ಹೋಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ೨೦ದ ಗುಳ್ಳ ಪಾಕೀಸ್ತಾನಕ್ಕೂ ಹುಳ್ಳ. ಪತ್ತು ಮೂಜೆಗಳಲ್ಲ ಇಡು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ನೂರು ಮೂಟೆಗಳಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮೊಟೆಗಳಷ್ಟು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ' ಆಹಾರದ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಒಂದು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. "ನಮ್ಮ" ದೇಶದಲ್ಲ ಅಹಾರದ ಅಭಾವ ಒದಗಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅವಮಾನದ ನಂಗತಿ ಏನಿದೆ ಎಂದು ನರ್ಕಾರದವರನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರನ್ ಆಫ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ತತ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿನಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಯಾವ ಮಹರಾಯನು ಕಂಡುಹಿಡಿದೆನೋ? ಒಂದು ಕಡೆ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "It is the socio-economic policy of the What does it mean? Government. It means economic security, economic equality, and control of public funds by authorities. That is the socio-economic policy of the Government". ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸೋಷಿಯ ಲಸ್ಸಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರನ್ ಆಫ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ತತ್ಪವನ್ನು ಅನುನರಿನಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಯಾ, ಅಮೇರಿಕಾ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಈ ದೇಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಸೋಷಿಯಲಸ್ತಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರನ್ ಆಫ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಮಕ್ಕ ಳಿಗೆ ಇವರ 14ನೆಯ ವರುಷದವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಪುಕನಟ್ಟೆ ಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅಮೇರಿಕಾ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿನ್ಜ್ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ....ಆಸ್ಟ್ರೇಲಯಾವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ನಾವು ಅವರ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಈ ದಿನದ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ವಯಸ್ಸಾ ದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯುಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಖಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಕೊಡು

ತ್ತಾರೆ, ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೆ ಸ್ಪಲ್ಪ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈ ದಿವನ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನೊದಗಿನು**ವ** ದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನಾಚಿಕೆ ಗೇಡು. ಈಗ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು 369 ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುಕ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಸ್ಕೂಲಾಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಯಾವ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತ್ತದೆಯೋ, ಯಾವ ಹಳ್ಳಿ ಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ, ಯಾವ ಊರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿ ಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ತೃಪ್ತಿಕರ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಕೂಡ ತಮಗೇನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯದೆ, ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನಿವೆ, ಅವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಮುಖ್ಯ ವಾಗಿ ನಾಲ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲಯಬೇಕು. ಮೊದ ಲನೆಯದಾಗಿ ಪೇಟ್ರಿಯಾಟಿಸಂ. ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ 24 ಸಾವಿರ ಜನ ಈನಲ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ 260 ಜನ ಮಾತ್ರ ಬರೆದರು. ಅದರಲ್ಲ 160 ಮಂದಿ ಬರೆದುದು ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನ ಹೀಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮವೆಂಬುದು ಎಪ್ಪುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳದಿದೆಯೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಮಾರ್ಪಾ ಡಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆರೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಡಿಸಿಪ್ಲಿಕ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂರದೆ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗರು ಈ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದು ಜ್ಯುಡಿಷಿ ಯಲ್ ಥಿಂಕಿಂಗ್. "ಯಾವುದಾದರೂ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಾಹಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೆ ಯದು ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬಂದು ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋ ಜನ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕೋ ಹಾಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂದು ಒಂದು ರೀತಿ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಗಳಿಂದ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೊನ ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಂ ನೋಡಿದರೆ, they have murdered the education since the last two years ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆರು ತಿಂಗ ಳಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲಲ್ಲ, ರಜ ಕೊಟ್ಟರು. ಭೂದಾನ, ವಿದ್ಯಾದಾನ ಎಂಬ ಹೊನ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿ ರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ. ಇದ ನ್ಶೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜಪಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದಕ್ಷತೆಯಿದೆಯೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷತೆಯೆಂಬುದು ದೇಶದಿಂದ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರವೀಣರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಿಚೈರ್ ಆಗಿರುವ ಅನೇಕ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನಾ ದರೂ ಕೂಡಿಸಿ ಸಮಿತಿಮಾಡಿ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡು ತ್ತಿರುವ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಅನುಸರಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾ ಸುಧಾರಣಿ ಮಾಡಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಿಶೆಟ್ಟಿ) ಹೀಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರಾ **ದೃಪ್ಪ**. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನ ದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತನಾಗಿರುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅಧಿಕಾರ ಪದವಿ ಕೊಡು ತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ **ಅಥ**ವಾ ಬೇರೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಖ. ಎ. ಎಸ್. ಆಫೀಸರನ್ನೋ ಅಥವಾ ಇ೯ಪೂರೆನ್ಸ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನೂ ಅಥವಾಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ನಲ್ಲಿ ರುವವರನ್ನೋ ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇ ಕೆಲನ ಮಾಡಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರುವವ ರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನವರು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಾಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಅನುಭವ ನಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಯಮವು ವ್ಯವ ಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಅವಮಾನಕರ. स ವಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. **ಹಿಂದೆ** ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಬೊಂದಾಯಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿ ದ್ದಾಗ ಇಬ್ಬರು ' ಇದೇನು ಅನ್ಯಾಯ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನಿದ್ದೂ ಆತನಿಗೆ ಸಹಾಯಕ ರಾಗಿ ಏಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಿರುವಾಗ ಅದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ನಾಯಕನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ನಾಯಕರನ್ನು ಉರುಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿರುವ ಕಡೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲ ' ಎಂದು ಮಾತ ನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗದು ಸಂಬಂಧಪಡದಿದ್ದರೂ ನಾನು ಮೈಸೂರಿ ನವನಾದ್ಮರಿಂದ ನನ್ನ ಮುಖ ಪೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಒಳಗೇ ಆತನ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಎಂಥ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ಯ? ಅಧಿಕಾರ ರಾಲಸೆಯಿಂದ ಮನಬಂದಂತೆ ಕೆಲನ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಈ ರೀತಿಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ, ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ, ಏನೇನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ, ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ವುನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಇದು. ಸಹಸ್ರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಭವ್ಯ ಭಾರತವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಪಾರೈಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವುಂತ್ರಿಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ, ಗುಮಾಸ್ಕೆಯೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶಪ್ರೇಮದಿಂದ ನಮ್ಮ ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸುಮ್ಮನೆ ಹತ್ತಾರು ಪ್ಲಾಕ ಹಾಕಿ ಸಾವಿರಾರು ಸ್ಕ್ರೀಮುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಐದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿವೆ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಿ ದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಂಡಿತ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹುಳಿಯಾರು ಹೋಬಳಿ ಮೇಗಲ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಣ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂಟು ವರ್ಷ ಗಳಾದರೂ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ಡ ಪೋಸ್ಟ್ ಮೂಲಕ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಜವಾಬೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಂಕರೆ

ಗ್ರಾಮದವರು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಕಾಗದ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿದೆ ಸರ್ಕಾರಡ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. 1,200 ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ, 100 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣ್ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಧ ಸರ್ಕಾರವಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೆ ಎಂದು ಕೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸೆಕ್ಕೆಟರಿಯೇಟ್ನರ್ಲ್ಲೇ ಜವಾಬು ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಏಕೆ ಜವಾಬು ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಏಕೆ ಜವಾಬು ಕೊಡ್ಡು ಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು; ಇಂಥ ನಿಶ್ಯಕ್ತಿಯಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ವಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಬಡ್ಜೆ ಟ್ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆ, ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ನಚಿವರು tax free ಬಡ್ಜೆ ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇಂಥ ಬಡ್ಜೆ ಟ್ವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ when the ruled are sheep the rulers become wolves ಎಂಬಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ

ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ∥ ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ (ಹೊಸಪೇಟೆ).—ಸಭಾ ಪತಿಗಳೇ, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣ ಕಾಸಿನ ನಚಿವ ರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಟ್ಯಾಕಿ ಷನ್ ಸ್ಟ್ರೇಜ್ ನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆ ಗಳು ಬಂದು ಹಳೆಯ ಮೈ ಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೇರಿದುವು. ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಬಡ್ಜೆ ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ್ಗಳರುತ್ತವೆಂಬುದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಿಚಯವಿರ ಬೇಕು. ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದು ಮೈನೂ ರಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದರ ಹಣಕಾಸಿನ ಖರ್ಚು, ಜಮಾ ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ನರಿ ಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟ್ರೋ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಹತ್ತು ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬಂದು ಸೇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಅಂಕಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವೇ ಅಗುತ್ತದೆ. ವುದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಾ ಗಲ, ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಾಗಲ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಲೆಕ್ಕವಿಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ; ಇದು **ನಿಜವಾದ ಮಾತು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ** ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಕಪ್ಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅನು ಕೂಲಮಾಡಿ ಒಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಹೋದ ವರ್ಷದ ಅಂಕಿಗಳಾಗಲ ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕಗಳಾಗಲ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ[.] ಬಡ್ಜೆಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ Actuals for the previous year ಎಂದಿರುತ್ತದೆ, account for the present year ಎಂದಿರುತ್ತದೆ.

5 P.M.

ಈಗಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನಲ್ಲಿ Accounts for the previous year and accounts for the present year ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಸಾಧಾ ರಣವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಬಡ್ಜೆ ಚ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು-ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಲೆಕ್ಕಗಳರು ತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೋಲಸಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಆ ತಪಶೀಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗ ದಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನು

ಒಂದು ದೋಪಾರೋಪಣೆಯನ್ನಾಗೇನೂ ಎಣಿನು ತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ತಪಶೀಲುಗಳಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಎಪ್ಟೆಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಒದಗಿನಲಾಗಿದ್ದಿತು, ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು ಈಗೆಷ್ಟು ಹೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಇದೇನು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟದ್ದ ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಾ ಗಿದೆಯೇ ಏನ್ನುವದನ್ನು ಈಗ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ತುಂಬ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಆ ವಿವರಗಳಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಹೊಸ ರಾಜ್ಯದ ಒಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ನಮನಾಗಿ ಅನ್ನಯಿನುವಂಥ ಯೂನಿಫಾರಂ ಸ್ಕೇಲ್ ಅಫ್ ಪೇ ವುತ್ತು ಯೂನಿಫಾರಂ ಟರ್ಮ್ನ ಆಫ್ ನರ್ವಿಸ್ ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾ ಗಿದೆ. 1953-54ರಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷ೯ ಆಫ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಆದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ತರುವಾಯ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹುಕುಮನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಾನಿಫಾರಂ ರಾಸ್ನ್ನು ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅನ್ವ ಯಿನುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮೈಸೂ ರಿಗೆ ಹೇರಿದಾಗ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ವಿಸ್ ರೂಲ್ಸುಗಳನ್ನು ಬಳ್ಳಾ ರಿಗೂ ಅನ್ಯಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾ ಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದ ರಿಂದ ಆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರಾಂತ ದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್ನಲ್ಲಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತಿದ್ದವ ರಿಗೆ ಆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪರ್ಸನಲ್ ಅಲ್ಲೇ ಯ೯ನ್ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಅವರ ಇತರೆ ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಅಲೋಯಾ ಕನುಗಳನ್ನು ಮೈನೂರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಸ್ಟೆಲ್ಪ ಹಾನಿಯಾಯತೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದಾಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿದ್ದುವು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲಿಯ ನದನ್ನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಇದ್ದು ದರಿಂದ ಆಗ ನಾವು ಮೆಜಾರ್ಟಿ ಸದಸ್ಯರಂತೆ ಹೋಗ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆದರೆ ಈ ದಿವನ ಹತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ 9 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರಿರು

ಶ್ರೀ ಟ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದವರು ತಾವೇ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಡಾ∥ ಆರ್. ನಾಗನ ಗೌಡ.—ಅಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು __ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಗ ಅಗಿದ್ದರು ಡಾ ॥ ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ —ನಿಜ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರೇ. ಈಗ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ವರು ನ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿರುವುದ ರಿಂದ ಈಗ ಹೇ ಮತ್ತು ಅಲೋಯು ಸಹಸ್ ಯೂನಿ ಫಾರಂ ಮಾಡುವಾಗ ಸಹಜವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಮೈಸೂ ರಿನವರ ಜೊತೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯು ತ್ತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಟಾದರೆ

ಆಗ ಬಳ್ಳಾರಿಯವರಿಗೆ ನ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣಿಯಾಗ ಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಎಪ್ಟೋ ಕಪ್ಪ ಈಗಾಗಲೇ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಡಾ | ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ. — ಇನ್ನೊಂದು ಪಿಪಯ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "Evolution of satisfactory pay scales and service conditions are sine qua non for promotion of contentment among the Government employees'' ಎಂದು ಹೆ(ಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತರುವಾಯ "contentment lies in the efficiency and devotion of services. ನನಗೆ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋ**ಪ** ವಾಯಿತು. ಯಾವ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಸಾಗಲ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕಾಗಲೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವವರೆವಿಗೂ ಕಾದುಕೊಂ**ಡಿರ** ಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ತ್ತಾರೋ ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿ ರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎಫಿಷಿಯೆನ್ಸಿ ತೋ**ರಿಸ** ಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ನರ್ಕಾ ರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯವರು ಇದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿ ದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಕ್ಕೆ ಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾನನಿಗೇಧ ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬಯನುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ದವರು ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಪ್ರೋಹಿಬಿಷ೯ ಅನ್ನು ಜಾರಿ**ಗೆ** ತರಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ಪಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೆ ಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸೆ **ನಡೆ** ಸಲು ಮೈಸೊರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ 20 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಲ್ಲಿಯಾ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷಕ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ನಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ೯ ನಡೆದಿದೆ." ಹಳೆಯ ಮೈನೂ ರಿನಲ್ಲ ಪೂರ್ತಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಮಿಕ್ಕ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ೯ ತರಬೇಕ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ೯ ಎಲ್ನೆಲ್ಲ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಆಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಎಫಿಷಿಯೆಂಟಾಗಿ ಎನ್ ಪೋರ್ಸ್ಸ್ ವಾಡುಪ್ಪದಕ್ಕೆ ಸಿರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನರ್ಕಾಂದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒತ್ತಾಯವಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಪ್ರೊಹಿಬಿ ಷನ್ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನರಿ ಯಾದ ಹುಕ್ಕುಂಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಹುಕ್ಗುಂಗಳಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾ<mark>ರದ</mark> ಇನ್ನಿತರ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ನಹ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲ ಲಾ ಮತ್ತು ಆರ್ಡರ್ ಮತ್ತು ಸೇಫ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ನರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸುವ ಹುಕುಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದ್ದಿರೆ ಇಲ್ಲ. **ಪ್ರೋಹಿಸಿಷ**೯ ಎಪಿಷಿಯಂಟಾಗಿ ಜಾರಿ ಮಾಡದಿ**ದ್ದ**ರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಂಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಗೌರವ ಕಡಮೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಫಿಷಿಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಈ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಹೇಳಬಯ (ಡಾ∥ ಅರ್. ನಾಗನಗೌಡ.)

ಸುತ್ತೇನೆ. ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಯಾವ ದೇಶವೂ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ 2-3 ಸೆಪ್ಟರ್ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಖೂನಿ ಕೇನುಗಳು ಆಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಕನ್ಬಿಕ್ಷ್ ಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂಬಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಲಾ ಮತ್ತು ಆರ್ಡರ್ಅನ್ನು ಎಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಪಾ ಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗು ತ್ತದೆ. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಗಳು ಏನೊ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ನುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಜಾಣತನದಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ನಚಿವರು ಬಡ್ಡೆ ಟ್ರ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕರಿಗೆಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 3 ಕ್ರೂಟಿ ರೂಪಾ ಯುಗಳವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಅದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದೆಂದು ಹೇಳದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಹೊನ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಾರದು ಎಂಬ`ದು ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಈಗ ತಾವು ಯಾವುದೇ ಹೊನ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಧಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದ್ದ ವರ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುವವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕೃತಕ್ಕದ್ದು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಹಾಗಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಯಾರು ಒಂದು ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರೂ ಅವನ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ಬೇಳುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಬಡವನಾದರೂ ಒಂದು ಗಜ ಬಟ್ಟೆಯನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಈ ತೆರಿಗೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಬೀಳು ತ್ತದೆ. 100 ರೂಪಾಯಿ ಪೀತಾಂಬರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡವನ ಮೇಲೂ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ ಹಾಕುವಾಗ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಧಿಸುವಾಗ ಇದನ್ನು ತೆರಲು ಯಾರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ನೂಚನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಸೇಲ್ಸ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನನ್ನು ರಾಷನಲೈಸು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ಇರಲ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬರಬಹುದೆಂಬ ಆಂದಾಜುಮಾಡಿದೆ.

ಆರ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವುದು ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ನು. ಇದರಲ್ಲ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಎ೦ಟು ಎರಡನೆ ಪಾಂಚಪಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ರಾಗಿದೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನು ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸೆಷನ್ನು ಆಗುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕ್ಕೆಂದರೆ ಭದ್ಯಾವತಿ ಪರನ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟ್ರೀಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಮತ್ತು ಹೊನ ಇರಿಗೇಷ೯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡ ದಿದ್ದರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿರಲಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಗಳಲ್ಲ ಈ ಡ್ರೈನೇಜು ಸ್ಕ್ರೀಮುಗಳಿ ಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದ ನ್ನೆಲ್ಲ ರೆವೆನ್ಯೂ ವಿಭಾಗದಿಂದ ತರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಕ ನಾಮಿಕ್ಸ್ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಂತಹ ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೆ ಸಾಲವನ್ನು ಎತ್ತಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಹತ್ತು, ಇಪ್ಪತ್ತು, ಮೂವತ್ತು ಅಥವಾ ನಲವತ್ತು ವರುಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೀರಿನ ಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ,

(MR. SPEAKER called Sri M. RAMAPPA)

Sri N. RACHIAH (Hunsur-S. C.).—One submission Sir, The other day when the House was debating the Motion of Thanks, you were pleased to say that many Congress Members had not spoken and many members on the Opposition had spoken. In view of that, you may give more chances to the Congress members to speak on the Budget.

Mr. SPEAKER.—I have my own plan. I am trying to give a chance to everybody. I would not have called upon Sri Ramappa but for the fact that he is suffering from influenza which is contagious. I wanted him to speak and go away. (Laughter).

*Sri M. RAMAPPA (Harihar). Mr. Speaker, Sir though this Budget has been prepared in a very hasty, thoughtless manner, the speech in support of this deficit Budget was very cleverly made. I would like to bring to the notice of the House one sentence from the Budget speech. Supporting this Budget, the Finance Minister says: "A careful study of the Budget will reveal that the revenue deficit is mainly on account of the expenditure". Because of the Plan, the Budget is deficit he says. Was this plan expenditure not there for the last five years? Is this a new feature which has cropped up only this year? Did not the Minister know that there would be an expenditure of 8 crores or so? So, the fact that it is entirely due to the plan expenditure is false; it is only a pretext.

Sri T. MARIAPPA (Minister for Finance).—Perhaps, the Hon'ble Member is not aware of the technique of budgeting Plan expenditure is an expenditure spent on development works. If that had not been included in the Budget, there would not have been this deficit at all. It would have been a balanced Budget.

Sri M. RAMAPPA.—My point is, whether the Minister was not aware that the plan expenditure should be included in the Budget.

Then, the Finance Minister says that the financial position of the State is sound, in spite of the deficit Budget

Sir, I have yet to read a thesis in economics or budgetting where a budget is accepted or advocated. I can understand deficit budget of the Central Government and not a deficit budget of a State. My friend on the other side was saying that it is a taxless budget. I am very sorry to say that even the daily papers of outstanding nature have classified it as a taxing Budget. It is full of taxes. According to the Finance Minister himself, as a result of the uniform taxation laws, he would get about three crores of rupees. I am sure the Government is very particular about stepping up the scale so that they may get not three crores but even five or six crores. I am sure that Government are envisaging a taxation policy of getting nearly 6 crores of rupees. they do not want to say it as 6 crores. because there would be a lot of criticism from the public. The object of the Government in saying that taxation would be rationalised is to enhance taxation. It may be salestax or motor-vehicles tax, they want bring it to the highest level wherever that highest level is prevailing now. So far regarding the Budget.

I would like to make some remarks regarding the statement that 33 per cent of the Budget is allotted for education. Sir, in old Mysore about 2 crores, subject to correction was being spent on primary education. I learn that the system of primary in Mysore, education 28 it to-day, is really hopeless. I am giving this information in consultation with educational experts. There is a very urgent necessity to reform the primary education in the State. The strength of the Inspectorate of primary education is really very very poor as many of us know. As a matter of fact, they will not have the necessary time to visit all the schools in the taluk. For a taluk consisting of roughly 100 will be only one there Inspector and it would be impossible for him to visit all the schools.

SrI H. K. VEERANNA GOWDH (Minister for Public Works).—I think it is not correct Sir. So far as I know, there is an Inspector for each circle. Sri M. RAMAPPA.—So, I request the Government to seriously think about primary education, consult educationists and see that they improve the system of primary education because it is the foundation of higher education.

Coming to Police, the huge amount allotted to the Police should be justified. Of course, I do not want to deny what We must at any rate try is due to it. improve the Police. If Constables and the Jamedars take it into their heads to make prohibition a success, it is possible to make it a success. It may be argued that in no other country has it become successful and so it will not be a success in India also. With my short experience of 8 years as a mofussil lawyer I feel that it will be possible to make it a success Sub-Inspectors and the Police Constables work sincerely. Government will have to think over this matter very seriously and in my opinion it is very necessary that they should consult non-official members of outstanding merit and sincerity. I do not mean to say that the Opposition should be represented on the committee which they may appoint in this connection. I know there are very sincere people among the Congress, especially among the youngsters in the Congress. I would request the Government to appoint a committee at the district level to seriously think about this matter and to see how prohibition can be made a success in the areas where it is already introduced. I would also request the Government to introduce prohibition throughout the State. There is no justification for not introducing prohibition 111 which are today wet.

I would like to suggest an economy in the Police Department. I know the nature of the work of Inspectors in all the taluks but I do not know the nature of their work in cities. Their duty is only to take up investigation when there is a beinous offence or a murder or a robbery. There will be only about three or four such cases in a year in a taluk. So, their other work is administrative work. No Inspector will have any other work except attending office. The work is

(Sri M. Ramappa) really done by the Jamedars, Sub-Inspectors and Constables who are entrusted with law and order and other work. I therefore, think that posts of Inspectors in taluks should be abolished. Nothing will happen if those posts are abolished. That is the conclusion I have come to as a result of my short experience of 8 years. When there is a murder case they go to the court and when they are in the taluk, they go to the office in the evening and attend clubs. They do no other work except that. I request the Government to take this seriously and see that these posts are abolished at the taluk level.

I now come to the Public Works Department which Sri Rajagopalachari characterised as "Enemy No. 1". that there is Every one knows corruption in this Department and we should not hide this matter. If the Government is very serious, if all the members of this House are very serious about it, I am sure that not less than Rs. 50 lakhs can be saved in a year. There are some very good friends of mine in this Department. It is very difficult to say who is corrupt and who is not corrupt. If the Government is serious about it, I am prepared to give their names. Even the clerks have built many houses not only in one place but throughout the State. This is an absolute fact which, every member will accept; even the Ministers will accept it.

Regarding tenders, the man who has given the lowest tender must be given the contract. On some pretext or other the officers in the Department make deviations in the tender. We have seen a number of such deviations which I should say, are indiscriminate. If there were any unforeseen circumstances necessitating deviations, we can accept them. But there are very indiscriminate deviations which cannot accept. They are recommended by the officers and are accepted by Government also. As a result of this, a man who cleverly gives the lowest tender will be benefited and there will be a loss of lakhs of rupees to the Government. Let the Government

think very seriously about corruption in the Department and about these deviations. These are the two points regarding the Public Works Department which I wanted to touch.

Sir, if I can define this Government, it is a Government of the agriculturists by the agriculturists and for the agriculturists. The Bhadra Project was started in 1947 and they have allotted Rs. 18 crores for it. They have promised to complete it by 1960. I think that Rs. 2½ crores have been allotted for it in this Budget. At this rate, I am sure this project will not be completed even in the course of 6 or 10 years.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—You will get a definite reply to your question tomorrow and you will find that all your figures are wrong.

RAMAPPA.-You Sri Μ. have Rs. 225lakhs provided year. At this rate, this project will not be over by 1960 as promised by the Government. So, I request the Government to allot more funds for this project and take it up seriously because it has got great potentialities for solving the food problem and many other problems of the agriculturists.

I again request the Government to take all these suggestions very seriously and not just hear and give some clever reply.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. _ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟರೆ, ತಾವು ನದನ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಅಡ್ಡಾಡಿದಿರಿ. ಇನ್ನುಮೇಲಾದರೂ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 р.м.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ತಮಗೆ ಮಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಮ್ಮೇರೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಥ ಸಚಿವ ರಾದ ಶ್ರೀಮಾ೯ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಚಾಕ ಚಕ್ರತೆಯುಂದ, ಹೊನ ತರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೇರದೆ, ಬಹಳ ಬುದ್ದಿ ಮತಿಕೆಯುಂದ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯನುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನವ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವಾದಮೇರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಲ್ಲೆಲ್ಡಾ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಿಪಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಏನು ಒಂದು ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತೋ, ಆ ಹೆಸರು ಏನೋ ಒಂದು ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತೋ, ಆ ಹೆಸರು ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಈಗ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಂದು

ಪರ್ಷ ಪ್ರವೋಷ೯ ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟು **ಕೊಳ್ಳೋಣ.** ಆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಮೋಷಕ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟ ರೊಳಗಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಫರ್ ಅರ್ಡರ್ **ಬ**ಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಒಂದುಪೇಳೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ, **ಅವ**ನನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪೋಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವನು ಗಂಟು ಮೂಟೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಏನು ವನವಾಸ ಬಂತು, ಇನ್ನು ಏನೇನು ಆಗುತ್ತದೇ ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಇದೆ. ಈ ತರಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಖಂಡಿತ ಆಗಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಕಾರಣರು ಇರಲ—ನಾನು ಇಂತಹವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ— ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯಗಳು ಬರುತ್ತವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಡ್ಜೆ ಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಾರದಾ ಗಿದ್ದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತರ ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈಗ ನಥೆಯ ಮುಂದೆ ವಿಧಿ ಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಯಾವೊಂದು ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ '' ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಳತೆಯಿಂದಿರಬೇಕು '' ಎಂದು ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ನಾವ್ಗೆಲ್ಲರೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆ ತಾನೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ' ಒಂದು "ಟೀ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಟೀ ಪಾರ್ಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ದುದ್ದು ಏರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಆಗುವ ಹಣ ಉಳಿದರೆ, ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ನುಮಾರು ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಸ್ಪಿಟಾಲಟಿ ಅರ್ಗನೈಜೇಷನ್ನಿ ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ್ಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಇದನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. . ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಲ್ಪ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟ. ಮರಿಯಪ್ಪ. —ಸದಸ್ಯರು ಖರ್ಚು ಒಂದನ್ನೇ ಗಮನಿಸಬಾರದು. ಜಮಾ ಖರ್ಚು ಎರಡನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈಗ ನಮಗೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ನಾಗರದ ಹೊಟೇರ್ ಮತ್ತು ಹೊಟೇರ್ ಮೆಟ್ರೊ ಪೋರ್ನಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚಿಲ್ಲರೆ ಖರ್ಚುನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯರು ನೋಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ....ಅದು ಹಾಸ್ಟಿಟಾಲಿಟಿ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ನಿಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ನೆಟ್ ಎಕ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಚರ್ ಎಫ್ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ನಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಂದು ಭಾಗ ಹೇಳಿ, ಒಂದು ಭಾಗ ಬಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ...ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಇದನ್ನು ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ನಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ, ಇರ ಬಾರದೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೈ ಇಪೊತ್ತು ಕಟ್ಟಹೋಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹತ್ತಿರ ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಮುಂದುವರಿಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲರುವವರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಪಾಠ ಕಲಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು **ಲ**ಷ್ಟು ರುಚಿನದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಸುಮಾರು ಮೂರು ಅಥವಾ ಮೂರುವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಸಾವಿರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅ ವಾದದಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ಒಂದಾಗುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನವಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈಗ ಅವರು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು I.A.S. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚಬೇಕು ಎಂಬ ಗಾದೆಯಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ನ್ಯಲ್ಪ ಖೋತಾ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಎಕಾನಮಿ ಎಪ್ಸ್ವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾ೯ ಹನುವುಂತಯ್ಯನವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಅದೇನಪ್ಪಾ ಅದ್ಭುತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಕಟ್ಟಿಸಿ ದವರು ಕಟ್ಟಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನ್ಯಲ್ಪ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಏನು ಹೇಳಲ! ಕಟ್ಟಡದ ಸುತ್ತಲೂ ಕನ ಗುಡಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ಏನೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಇಂತಹ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ನರಿಯಾದ ಮ್ಯಾನೇಜ್ವೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಡೆ ಮುಗ್ಗಿದು ಎಷ್ಟ್ರೋ ದಿವನಗಳಾಗಿವೆ. ಬಾಗಿಲನ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಚೂರುಗಳನ್ನು, ಜಲ್ಲಿ ಚೂರು ಗಳನ್ನು. ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಾರಿನಿಂತಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಹೆಂಗನರು ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೂಲಗೆ ಬಂದಿರುವವರು. ಒಂದು ಲಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಜನವಿರಬೇಕು ? ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿಯ ಸಬ್ ಡಿವಿಷ೯ಗಳು ಆರು ಇರುವುದನ್ನು ಒಂದೇ ನಬ್ ಡಿವಿಷ೯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾದರೂ ಕಟ್ಟಡವಾದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು ಪುದು ನಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಅದೇ ಮರ್ರಾದೆ. ಹಣವೇನೋ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅದರ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನನ್ನು ಸೀರೆ, ಕುಂಕುಮ್ಮ ಹೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಮದುವೆಯಾದ ತಪ್ಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಡಲೇ ಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳುವುದು ಧರ್ಮ. ಒಂದು ನಾರಿ ಕೆಲವು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ಈರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು: (ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ)

''ಏನ್ರಪ್ಪಾ! ಎಂತಹ ತಾಯಿ ಹನುವಂತಯ್ಯನವರನ್ನು ಹಡೆದಿದ್ದಾಳೋ- ಅವರು ಇಂತಹ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟ ಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನಾಹನ ಪಟ್ತಿದ್ದಾರ್ಡ್, ಅಂತಹ ^{*}ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇಂದು **ವುನುಪ್ಯನ**ನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಇವರೆಂತಹ ಜನರಿರ ಬೇಕು!" ಎಂದು. ಈ ಕಟ್ಟಡದ ನುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಚೂರುಗಳು ಕಟ್ಪಡಕ್ಕೆ ಶೋಭಾಯಮಾನ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನೋಡುವವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಕಳಂಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ **ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರಿಗೆ ಹೆ**ಸ್ಟು ವ್ಯಾಕುಲವಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ನರಿಯಾಗಿ ತಕ್ಕ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮೆಂಟನ್ನು ಕೂಡಲೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ, ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಬೇಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಪಾಮಿ, ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗವಾದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗ ದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂಸಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಪರವಾಗಿ ಈಗ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಾಗಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಐದು ವರ್ಷ ಗಳಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗ ದವರ ಮನೆ ವನತಿ ವಗ್ಯೆರೆಗೆ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಒದಗಿನು ತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ದೇಶ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಆದರೂ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, '' ಸ್ಮೀಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, 65 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ'' ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕ್ರೀಂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ ನವರು ಎಂಬ ದನ್ನು ಅವರು ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಹಿಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೆಷ್ಟು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಪ್ಪನ್ನೇ, ಅದೇ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೇ, ದೇಶ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರ ಅಭವೃದ್ಧಿ ಗಾಗಿ ಒದಗಿ ಮಾನ್ಯ ಇದು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೆ ? ಸಿದ್ದಾರೆ. **ಸಚಿ**ವರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಕೋಟ್ಯಾಂ ತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪ್ರೈಮರಿ, ಮಿಡ್ಲ್ ಮತ್ತು ಹೈನ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನ ಒದಗಿನ ಬಹುದು, ಆದರೆ ಈ ದಿವನ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿವ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡು ವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆ ! ಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದೆಯೆಂಬ عرو ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡ್ರೋಣವಾಗಲ.

*ಶ್ರೀ ಅರ್. ಚನ್ನಿ ಗರಾವುಯ್ಯ. — ವಿಶದೀಕರಿಸಲು ಸ್ಟಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾಕ ದುಗ್ಗ ಪ್ಪನವರು ಈ ವರ್ಷ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ. ಹಿಂದೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳನ್ನೇ ಹೊನ ಮೈಸೂರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಪ್ಪೆ: ಇಂಚೆಗ್ರೇಷಕ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಾಪನ್ನಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಕ್ಕೆ

ಅವರ ಅನುಮತಿ ಹೊರೆತಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬದರಾಯಿನಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಅನುಮತಿಬೇಕು. ಹೊಸ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒದಗಿನಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ, ಅವರು ಕೇಳುವುದೂ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಾರ್ಷಅವರಿಗೆ ಬರೆದು ಅವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಡ್ಯಕ್ಕೆ ಅದು ನಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ. _ಈಗ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1932 ನೆಯ ಇನೆವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರು. ವರ್ಷೇವರ್ಷೇ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನಲ್ಲ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಈ ದಿವಣೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದ ವಿದ್ಯಾ ರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೆಷ್ಟು, ಈ ದಿವನ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಸ್ಟಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಂಖ್ಯೆಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದರೂ ಕೂಡ 15 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನೇ ಈ ದಿನವೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾ ರೆಯೇ ವಿನಾ ಬದಲಾವಣಿಯನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರೂ ಇರುವ ಹಣವನ್ನೇ ಹಂಚಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ: ನಾನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸ್ಕಾಲರ್ಫಿಪ್ ಕಮಿಟಿಯ ನದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಇಡೀ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಒ0ದೇ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವಿತ್ತು. 1947ರಿಂದ ಹೈನ್ಯೂಲುಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ನಮೂನೆಯದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳ ನಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮೊಬಲಗೇನು ಒದಗಿ ನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಜ್ರಾಸ್ತಿಮಾಡುತ್ತಾಹೋಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ರೆ ಅಳುವವರಿಗೆ ಕಣ್ಣೊ ರೆಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತ್ವೇನೆ.

ಜಮಾನಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಸುಮಾರು 80 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲಿನಿಂದ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಮಾನಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಬೇಚರಾಕ್ ಗ್ರಾಮಗಳು ಈ ದಿವನ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ಮಾಡಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟರಲ್ ಕಾಲೋನಿ ಪ್ರಾರಂಭಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಬೇಕು.

ಸಹಕಾರನಂಘಗಳಿಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತೇಜನವಿದೆ. ಅದರ ಸಹಾಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರೆಯಲು ಅವಕಾತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಫೋರ್ಟ್ಫ್ಯೇಲಯೋ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ, ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತದೆ, ತಮಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆನರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೋಭಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಹೋಗಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ದ್ಬಿತೀಯ ಪಂಚಪಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನ ಮೇರೆಗೆ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆಮಾಡ ಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದರಂತೆ ಜಗಳೂರು ಒಂದ ರಲ್ಲೇ ನಾಲ್ಕು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೇಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸೊಸೈಟಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರಿ ಎಂದು ಕೇಳದರೆ ಕಾರಣ ಹೇಳಲ್ಲ. ಬಂಡಿತ ಈ ರೀತಿ ಆಗ ಬಾರದು. ನಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಬಹಳ ಅನರ್ಥಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಮುಖ ತೋರಿನದ ಹಾಗಾಗಿದೆ.

ನಚಿವರು ಪ್ರವಾನ ಹೋದಾಗ ಜನ**ಿಗೆ ಅ**ನೇಕ ವಾಗ್ಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಜನರು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಪ್ರವಾಸದಿಂದ ವಾಹನು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಚಿವರಿಗೆ ವಾಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿದುದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ನರ್ಕಾರದ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜನರು ನರ್ಕಾರವನ್ನು ಗೌರವಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಹಿಸಿರುವವರು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರವಾಸಕಾಲ ದಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೆಡ್ ಕ್ಟಾರ್ಟ ರಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಕೀರ್ತಿಬರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊರಕೆರೆ ದೇವರಪುರಕ್ಕೆ ಅನ್ಪತ್ರೆಯ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಹೋದಾಗ್ತವಾಗ್ಥಾನ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಾ ದರೂ, ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಜ್ಲಾಪಕ ದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕ್ಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಕ್ಕ್ಷಿಣಿಯಮ್ಮ (ಹೊನಕೋಟೆ-ಅನು ಸೂಚಿತ ಜಾತಿ).—ಸ್ಪಾಮಿ, ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ದಿವನ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಮೋಘವಾದ ಬುದ್ದಿ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಯಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸ್ಪಾಗತಿಸಿ ಒ**ಂದೆರಡು** ಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದುಳಿದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಬಹೆಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ದಲ್ಲಯೂ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ವಿದ್ಯಾ ಬ್ಯಾಸವಾಗಬೇಕು : ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ಯೊನೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹೋಂ ಇದೆ. ಆ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹೋಂನಲ್ಲ 60 ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 40 ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕ ಳಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಗಂಡು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಪಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಾಲಿದು. ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬಹಳ್ಳ ಹಿಂದುಳಿದಿ ರುವ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರೈಮರಿ ತರಗತಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹೈನ್ಯೂಲುವರೆವಿಗೂ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. **ಪ್ರ**ತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೋಕಿನಲ್ಲೂ "ಫ್ರೀ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹೋಮನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿನು ತ್ತೇನೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಡಿನ್ಪ್ರಿಕ್ವಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರೀ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹೋಮನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಹೊಸಕೋಟೆ ತಾಲ್ಕೋಕು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೆರೆ ಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕ್ಯಾ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಜನರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ನರಿಪಡಿನಬೇಕು.

ಹೆಂಜನರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳ ಕುಡಿ ಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೋನ್ಯರ ಗಂಟೆಗಟ್ಲೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಬಾವಿಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಲ್ಪನ ಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿನುತ್ತೇನೆ.

[Sri Balwantha Rao Dev Rao Khanapurkar spoke in Marathi. His speech is printed in the appendix number to this volume.].

Mr. SPEAKER .-- I have just now received a good suggestion from a The suggestion is that I must inform the House as to what method I am following in calling the members to Last time, when we were discussing the Motion of Thanks, I told the Hon'ble Members that I will call those persons first who did not get a chance on that occasion. I am more or less following the same method. I have kept a list. I departed from this method in the case of Sri Ramappa because he wanted to go away as he As far as possible I am was unwell. calling members who did not take part in the debate on the Motion of Thanks the other day. Many Hon'ble Members misunderstand me because everybody wants a chance. After the list of members who did not take part on the Motion of Thanks is exhausted, I am surely going to give chance to other members.

*Sri N. RACHIAH (Hunsur).—Mr. Speaker, Sir, I am thankful to you, Sir, for having given me an opportunity to speak in this august House for the first time in my life as a member of this House. I would call this a wise Budget of our new Ministry in our new State. At the same time, I hope and trust that a Government in a democracy, particularly the Congress Government, will be bound by the terms of the Constitution. In our country and in our State we are in a democracy and that democracy is modelled on the socialistic pattern of society.

First, I would like to deal with the Second Five-Year Plan. Our National Government have sponsored the Second (SRI N. RACHIAH)

Five Year Plan in the best interests of the social, economic and cultural development of the masses in the country and it seeks to develop our country Unless and until our industrially. country develops the industries, particularly the cottage and small-scale industries, there is no hope for the survival of democracy in our country. Ninety-nine per cent of the people of the country are poor. Out of 36 crores of people 33 crores are living in villages. We, the enlightened people in urban areas, are getting great benefits while the villagers are neglected. In order to encourage the villagers, the Central Government and the State Government by their combined efforts have made it a point to see that more benefits are given to the villagers in our State and in our country. Therefore, it is no use criticising the Government, no matter whatever Government it may be. the primary duty of a Government to see that an atmosphere is created in our country, particularly in our State, where every citizen will get justice. I am very sorry to say that the ten years since we attained freedom have not revealed much progress in our country and particularly in our State in the matter of free and compulsory education. No attempt has been made to implement article 45 of the Constitution which aims at providing free and compulsory education to the children of article of the India. Under 45 Constitution, it is the duty of every State to provide free and compulsory education to the children up to the age of 14 years. Article 45 says:

"The State shall endeavour to provide within a period of ten years from the commencement of this Constitution, for free and compulsory education for all children until they complete the age of fourteen years."

Then, article 46 says:

"The State shall promote with special care the educational and economic interests of the weaker sections of the people, and, in particular, of the Scheduled Caster and the Scheduled Tribes, and shall protect them from social injustice and all forms of exploitation."

The progress of the past ten years, so far as our State is concerned, reveals that the education of the weaker sections of the society is not encouraged properly. Unless and until free and compulsory education is provided to our children upto the age of 14, democracy will not survive in our country. I think the State Governments have forgotten that millions of children are born every day, every month and every year in India and in our State and they are all going without the benefit of education. What is the result? The result is that we are allowing our children to be antisocial elements, dacoits and illiterates. Illiteracy is the greatest bane of our country. That is the cause of backwardness, social, political, economical and cultural, of our people. So, the first and primary duty of the Govern. ment is to provide more funds for providing free and compulsory educa-tion. I am very sorry to note that we speak of the great ideals of Mahathmaji and Buddha. Today, in every country which has achieved independence, they have made it a point to introduce free and compulsory education. Take for instance Egypt. Though Col. Nasser was a benevolent military dictator, he made it a point to introduce free and compulsory education within three years of his coming into power. If our Government is serious in promoting the welfare of our people and in establishing a socialistic pattern of society, they must introduce free and compulsory If free and compulsory education. education is not introduced, what will be the fate of the weaker sections of society? With the advent of freedom, the backward classes have made it a point to advance, but the weaker sections of the society, particularly the untouchables and the minorities among the Hindus, have been neglected socially, economically and educationally. Unless and until the weaker sections of people are given free compulsory education, which is a legitimate and fundamental right guaranteed o them by the Constitution and which they are now deprived of, the Constitution will be of no use to them.

Sir, the State Governments are directed by the Central Government to take measures for Harijan uplift. In this connection, I should like to refer to the Report of the Commissioner for Scheduled Castes and Scheduled Tribes for the year 1955 in which on page two it is stated:

"A useful suggestion was made in Parliament that this Report should be discussed in the State Legislature, as well. This suggestion, if acted upon, will contribute materially to the proper implementation of the schemes and in focusing public opinion much more on the important subject of Backward Classes which, at present, comes in for discussion once a year only in Parliament."

The upliftment of the Scheduled Castes which is guaranteed by the Constitution has been a farce in Mysore The other day, some of my friends were referring to the fact as to whether Gandhiji was in favour of the Harijans. I may say that Gandhiji was completely in favour of the poor people and not in favour of the rich or advanced people. It is the duty of the Government of India to give more and more facilities to the weaker sections of the people. The poor man in the country, whether he is a Harijan or a vokkliga or a lingayat or a brahmin, should be given his due share in democracy. Now, everybody says that there is no communal feeling or casteism or distribution of power community-wise and so on. The Buddha tried to remove casteism. Whether the Buddha tried or Basavanna tried or Mahathmaji tried to remove it, unless and until equal and equitable distribution of wealth and power is made community-wise, there is no hope for our democracy, Because, we feel democracy there is in our communalism.

Take the case of appointing the Ministry; appointment of I.A.S. officers; appointment to various other posts, take any case under the Congress administration in particular. They say that there is no communalism. The

Chief Minister in particular will see that only the two major communities should be represented in every office under his But, yet he says administration. there is no communalism. He goes to places like Mangalore and goes on telling the people that there should be no communalism. I will just quote the figures of representation given in the services for various classes of people. This is according to the report furnished by the Public Service Commission for the year 1953-54:

Advanced Classes	Backward Classes	Scheduled Castes
69.67%	30.33	
57.40%	42.24	0.036
42.40%	55.90	1.7
$39 \cdot 76\%$	59.00	1.69
	Classes 69·67% 57·40% 42·40%	Classes Classes 69.67% 30.33 57.40% 42.24 42.40% 55.90

When things are like this, why should the Ministers and the Chief Minister $\mathbf{make}$ such irresponsible statements' With regard to the party in power I must say that they are making political exploitation. They trying to put into positions unqualified persons. Is this the way of running the democracy? So long as qualified and right persons are in power, we the Harijans can expect justice. But, if an atmosphere of bad feeling is created it can never be tolerated. The party in power instead of involving itself in group politics should see that the safeguards guaranteed in the Constitution to these communities are They should put in to positions such persons who command confidence of the communities. Otherwise let them amend the Constitution. We will seek our fate elsewhere. The interests of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes have been guarnteed in the Constitution. Take article 335. It says that the claims of the members of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes shall be taken into consideration in all cases of recruitment to either higher cadre or lower cadre. Article 320 (4) says that the State Public Service Commission or the Federal Public Service Commission need not be consulted in the matter of giving promotions. There is a provision to this effect. I would like to quote it (SRI N. RACHIAH)

but it is not possible to do so within the little time that is available at my disposal. They say that if there is no adequate or proper representation of the Scheduled Castes and Scheduled the administration the State can make an Act to see that adequate and proper representation is given to these people. We can see that in spite of our best efforts we have not got even one per cent representation. The Public Service Commission have been able to give two posts to the Scheduled Castes in the Medical Department. These posts carry a pay of Rs. 800 or so. But even then the representation given is only 1 per cent.

I will bring to the notice of the Government another very interesting thing. It is stated in the report of the Commissioner for Scheduled Castes and

Scheduled Tribes:

"Constitution of Welfare Committees/Boards.—

The problems relating to the amelioration of the conditions of Castes, Scheduled Scheduled Tribes and other Backward Classes and to the removal of social disabilities require public co-operation in addition to Government efforts, if they are to be tackled This co-operation successfully. can best be achieved by setting up welfare committees and boards at District and levels. State Prominent social workers and Members of Parliament and State Legislatures belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes as well as those who do not belong to these communities but take interest in their welfare, should be freely associated with these committees and boards."

This is the policy laid down by the Central Government and also the Planning Commission. But while forming the Committee here, the Hon'ble Sri R. Chennigaramaiah, for whom I have great regard—who represents the community which has got 29 members in this House and who commands the confidence of 20 per cent

of the population-and who wants to hold power, does not want to safeguard the interests of the Scheduled Castes. While making appointments to the Policy Committee he has nominated the hon'ble husbands of the lady members and he has omitted others. There are only two Ministers belonging to the Scheduled Castes and they are Hon'ble Sri R. Chennigaramaiah and Sri T. Channiah. Sri T. Channiah he is not here of course and he is not a member of this House-could have been included in the Committee and he could have contributed his views. Like that so many Ex-M.L.As who were willing to serve have been omitted. I was willing to serve on the Committee but have not been included. unqualified persons have been included. Is this the way of appointing members to the Committee? Is it the personal property which can be distributed to their own favourites?

AN HON'BLE MEMBER.—I rise to a point of order. Can the member be allowed to make personal insinuation?

Sri N. RACHIAH.—I have not made any personal accusations against Sri R. Chennigaramaiah. I have got the greatest regard for him.

Mr. SPEAKER.—Of course so far as caustic remarks are concerned, it is better to avoid them. But in the present case the remarks are made against the persons present in the House and especially with reference to the members on the Treasury Benches. They can give a fitting reply. That is why I have kept quiet.

Sri N. RACHIAH.—I have not got any personal allegation or malice against any Minister. It is my Government and it is my Party which is in power. I have made the remarks because the Party was not consulted and therefore I have got every right to

represent my views.

As is well known, the leaders of our country and the framers of our Constitution were quite aware that the caste Hindus did not do any justice for these unfortunate down-trodden people. So they wanted their own representatives to be represented in the legislatures both in the State and in the Centre to see to the emancipation and progress of their

community. As such it is not for keeping some people only in power that reservations are made. It is in the interest of this class of people that suitable provisions are made. It is for the sake of uplifting this class of people that suitable provisions have been made in the Constitution. I know the Congress Party is the only party which can deliver the goods to the Harijans. Otherwise we would have been in a progressive party by this time. Therefore what I have stated is only a warning to the persons in power to encourage the enlightened and loyal people in the That is why these remarks have been made.

With these remarks I want to conclude my speech. I am thankful to you, Sir, for having given me a little more time.

6-30 р. м.

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palaiyam).—Mr. Speaker, Sir, my Hon'ble friend Sri Rachiah was discussing group politics in the course of the speech. I do not know what relation it has got to the Budget.

Sri G. DUGGAPPA.—There was no group politics whatever.

Mr. SPEAKER.—All members are entitled to their views. Let there not be any disturbance. The Hon'ble Member Sri Duggappa had his turn.

Sri G. VENKTAI GOWDA ..... Sir, the Hon'ble Member Sri Duggappa is under a mistaken notion that the budget is tax-free. I should say that there are taxation proposals, but they have been only deferred pending the enactment of uniform laws for taxation. We have now before us a deficit Budget which means that we will have to resort to deficit financing. So the financial position of the State is not sound, though the Finance Minister says otherwise. would say that this Budget would result in deficit financing. We are all aware of the consequences of deficit financing. It will lead to inflationary tendency and increase in the prices of commodi-That will pave the way for hoarders and profiteers. It will make the rich richer and the poor poorer. I do not think this will pave the way for the establishment of a socialistic

pattern of society and a welfare State which is our objective.

Sir, the Finance Minister has provided Rs. 5 crores and odd towards debt services. This shows that even while making borrowings a definite policy has not been observed. Rs. 5½ crores is a substantial portion of the revenues of the State. So unless a definite policy is laid down even in respect of borrowings, I do not know to what unfortunate state of affairs we would be driven. because indiscriminate increase borrowings will have serious repercussions on the finances of the State. The Finance Minister has said that apart from Rs. 2 crores which he expects to realise out of the uniform taxation laws he proposes to bring, remaining will have to be met from the existing cash reserves and borrowings. So a definite policy has got to be adopted even while borrowings are being effected.

I read from the Budget speech that the Finance Commission has warned the State about the need to effect the utmost economy in the expenditure of the State and also to mobilise the internal resources of the State. I hope Government will take that warning and try its utmost to effect economy in expenditure and to mobilise the internal resources of the State.

Sri T. MARIAPPA.—I want to know from the Hon'ble Member what exactly he wants the Government to do-Should we stop all borrowings and stop all developmental works?

Sri G. VENKATAI GOWDA.—Borrowings may be necessary, but I find that a substantial portion of the revenues of the State has been provided for debt services. That is why I said that a certain definite policy has got to be adopted in respect of borrowings. Otherwise we will find ourselves in a very unfortunate state of affairs.

Sri T. MARIAPPA.—Nobody would give us money indiscriminately. In borrowings also there is proper discretion exercised. People do not want to risk their money. They feel that there is wisdom in this investment. That is why I say that our borrowings are not indiscriminate. Does the Hon'ble Member want to tell the Government

(SRI T. MARIAPPA.) that they should stop all borrowings or that they should borrow only for developmental purposes?

Sri G. VENKATAI GOWDA.—Sir, much has been said about the sericulture industry. A committee was constituted for the purpose of making the silk industry remunerative and for improving the designs, fabrics, etc. I fail to understand why the recommendations made by this committee have not been implemented. If the recommendations made by the committee are not implemented, I do not see any meaning in constituting committees. Therefore, I would submit to Government to implement the recommendations of the committee.

Government have not taken any measures to keep at the steady level the prices of cocoons and silk which are subject to violent fluctuations. Steps also should be taken for the production of quality mulberry leaves at cheap rates. The production of seeds also has got to be stepped up. They are in short supply to the extent of about 3,00,000. I do not know how Government are going to fill up this gap.

Sir, I come from an area which is less developed. Even when this area was in Madras State, a sort of step-motherly treatment used to be given to it. The Finance Minister observed that only those developmental works that were allotted to that area formerly would be continued. If that is so, then I am justified in saying that nothing has been done for this area except some grants under P.W.D. heads. Hence I submit that these less developed areas have got to be given special attention.

The educational institutions in that area are in a very deplorable condition. After the States reorganisation the teachers of those institutions were not paid salary for five months. They sent a memorandum to Government that they should be given salary at the Madras rate. The peons and servants of the District Board also have not been paid for the last six months. I request Government to pay special attention to this area because it has not come as a separate entity to this State. Only a portion of the Coimbatore

District has been included in Mysore. That is why I think Government have not been able to bestow special attention to this area.

Sri T. MARIAPPA .- I want to know from the Hon'ble Member the exact information with regard to this particular statement about payment of salary to the teachers. If they have not been paid their salary we would certainly look into the matter. If my memory is correct, we made available a loan to this particular institution for payment of salaries. We had not received any assets from Coimbatore District. Therefore, the whole thing was in a confusion then. I did not Therefore, want the teachers to suffer. we made available a certain loan to this institution.

Sri G. VENKATAI GOWDA....The Mysore District Board has applied for a loan of Rs. 5 lakhs to Government. Government was not fair in tagging the educational institutions of Kollegal Taluka to the Mysore District Board. The Coimbatore District as an entity did not come into the new set up. Only a portion has gone to Mysore District. The Mysore District Boardis very poor in its finances. It is not able to satisfy its own needs. Then, how can it pay any special attention to the institutions in our area? Our institutions are having nothing in common with the institutions managed by the Mysore District Board. The elementary schools of Kollegal Taluka have been put under the care of the Mysore District Board. Government was managing these institutions. It appears that Government wants develop only the existing institutions properly and provide facilities for their expansion. As our instituput under the tions have been management of the District their expansion is likely to be affected. Till now, there is one high school for a population of 1,51,000. There three secondary schools. conversion of some elementary schools middle schools and opening into middle schools have of new done. These middle schools he be continued undermanagement of the District Board.

With all humility, I request the Government that it is their foremost duty to see that all these educational institutions should before long be taken to the management of Government, and something is done for the less developed areas. It is gratifying to note that Mysore State is paying more attention to Depressed Classes. The same kind of concession may be extended to the areas which have been newly integrated. With regard to reservoir schemes, I have requested the Minister concerned to do the needful in the matter. Even the Madras Government have effected surveys with regard to two reservoirs in our area. I hope something will be done in this matter that will go a long way to relieve distress. So much land is lying fallow in the name of reserved forests. This does not help the people in any way. I therefore suggest that this forest land may be alienated to the Revenue Department who would in turn give it to the landless cultivators. That aspect has to be borne by the Govern-With regard to allotment of ment. N.E.S. blocks, I may mention that Kollegal happens to be a backward area and allotment of one N.E.S. block to this area would go a long way to improve the conditions. I take this opportunity to suggest that Prevention of Animal Sacrifices Act and the Cow Slaughter Act may be extended to these parts so that the interest of everybody concerned is safeguarded. We have got to thank the former Mysore State for having effected integration of Karnataka which has been the dream of so many people for years and now after integration, those problems that have cropped up have got to be solved to the satisfaction of all the people of the integrated areas. The Government should undertake some kind of relief scheme with respect to handloom weavers who are not in the co-operative field. is a thing which the Government has got to see so far as that aspect is concerned. It is said that former Mysore Government used to allow takavi loans. But for nearly a year and half, about 300 applications have been pending. I suggest that the Government should take immediate action and sanction these applications

and thus relieve the distress of the poor raiyats. The other day it was observed that the Government are not in a position to get the assets and liabilities of the District Board institutions in respect of Kollegal area from the Coimbatore District Board. Does it show that the Government was taking interest in that work? Why not depute an officer and get those things done?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—I had a discussion with the Chief Minister of Madras, Sri Kamaraj Nadar, when he came over here and again I went to Madras along with the Law Secretary and had a discussion with the Minister for Local Self-Government, Madras, and our Law Secretary had discussion with the Local Self-Government Secretary, Madras. We have been corresponding with the Madras Government and it will be finalised soon.

VENKATAI GOWDA .-- We have not taken as much interest as Madras took in collecting statistics. The statistics of those areas that were detached from Travancore-Cochin were ready on 1st November 1956. So, I request at least now immediate action may be taken in this matter. With regard to sericulture Industry, I regret to say that all the allotted by the Central Silk Board utilised fully $\mathbf{not}$ yet been by the Government of Mysore. do not know the reason why that amount should not be made use of. We require so many things so far as that area is concerned. It is a portion that has been added to Mysore State. South Kanara District has come as a separate entity; North Kanara District is a separate entity. But this is only a portion of a District which has come So far as this area over to Mysore. is concerned, rural electrification has to be extended, which will go a long way in improving these parts. Madras did not pay any attention and did not locate development works. Government had located some development works, this Government would have continued them. However, there is now a provision of Rs. 6 lakhs and odd towards unsanctioned hydro-electric works or rural electrification, and out of that, some portion required for

(Sri G. Venkatai Gowda.) electrification of Kollegal area may be utilised and the distress of the people of that area relieved. I would submit one more point, and that is, the reorganisation of Districts is essential. because, South Kanara is a big District; Coorg is a very small District; if Coorg could be a District, even Kollegal could be a District. Hence, I suggest that there should be reorganisation of Districts in the near future. Kollegal happens to be a boundary for the State at one point. Formerly, there was a sub-divisional officer. After separation, that office was removed. I therefore request the Government to open a Sub-Division Office to cater to the needs of that area because eastern area people cannot go 90 miles to Nanjangud to make representations. They can attach T .- Narsipur and Yelandur to this subdivision and I am sure they would not object to it; it would be very easy, convenient and less expensive to come to Kollegal. I suggest that all my suggestions may be given effect to and the Government may pay special attention to bring about integration of areas in every respect. I thank the Hon'ble Speaker for having extended my time to speak.

Sri M. N. NAGHNOOR (Sampagaon II) .-- Sir, I welcome the Budget and heartily congratulate the Hon'ble the Finance Minister for presenting this Budget for the year 1957-58. In doing so, I do not do it as a matter of customary, convention or because I belong to the Congress party. But I sincerely feel, Sir, he has made a clean breast of the financial position of our new Mysore State. Sir, in the wake of freedom, we witnessed that there was political integration. It was followed by the integration of each State with the Centre. And only in the recent past, we found that there was territorial integration, which we popularly called as the reoganisation of the States. So, under these new circumstances, Sir, and great changes, we found a new Budget for the year 1957-58. Sir, though it is a deficit Budget to the tune of Rs. 9 crores, we should not be alarmed at it because deficit budget has been the order of the day in our

country and I am sure, the Hon'ble the Finance Minister will be able to steer clear our financial position and make it a sound one within a short time. Sir, though it is a deficit Budget, the Hon'ble the Finance Minister has kept in view many points. This deficit Budget can be encountered and advocated under certain circumstances and those circumstances have been stated in the Budget. About three crores of rupees are expected by the introduction of uniform taxation laws. So, let us not be alarmed about the financial position. By the completion of the Second Five-Year Plan I am sure, our financial position would be pretty sound and we would be in the same position as that of the former Mysore State, when the resources would be going up by 20 to 30 crores of rupees.

Coming to the local affairs, I wish to say that more attention should be given to Local Self-Government. In the case of Northern Karnatak local bodies such as Municipalities, Gram Panchayets, greater attention has to be given than ever before. Government should encourage them by giving more grants and funds for schemes like drainage, town planning, electrification, supply of protected water for drinking purposes, etc. The towns in Northern Karnatak are not provided with electricity nor drainage system. I earnestly appeal to the Minister for Local Self-Government to look to this. In Belgaum District, we are paying Re. 0-9-0 per unit of electricity whereas here in Bangalore only 4 annas per unit is charged. For the amount I pay per unit in my place, two units could be bought here. This disparity should be regulated and all should be treated equally. The Home Minister assured us to look into the matter, but so far nothing has happened. So, I request the Government to reduce the rate in my place or bring about a uniform rate in all places.

Sir, there are four to five important rivers in Northern Karnatak like Ghataprabha and Malaprabha, wherein electricity could be produced. Also, thousands of acres of land could be brought under irrigation. This will also solve, to some extent, our food problem.

Coming to the prohibition problem, many have expressed their opinion. There is a directive also in the Constitution that prohibition should be enforced as early as possible. I appeal to Government not to sit on the fence. When once they have introduced this policy, they should enforce it throughout the State. It is not a matter to be tried piecemeal. This is a matter which even the Government of India should take in all its seriousness and prohibition should not only be introduced in the State of Mysore but throughout India. In addition to introducing prohibition, illicit distillation should be stopped. This is more rampant than ever before. Delicious food is being converted into beverages and the people who use these will spoil their health and drinking this liquor distilled illicitly has become the cause for the ruination of thousands of families. So, I appeal to Government to enforce prohibition with all the firmness throughout the State and not to try it piecemeal.

Sir, as I went through the Budget Estimates, I found that a large portion of the Budget has been earmarked for education. I found that Government proposes to pay particular attention to the pre-primary education. There are quite a number of schools in Northern Karnataka. There are about a dozen schools and only Rs.1,100 is earmarked for these schools. Sir, if we want to to encourage pre-primary education, particularly in the villages, we should spend more for these schools and they should be encouraged by giving them enhanced grants. Rs. 1,100 is a very meagre amount and I request the Government to increase the grant.

Sir, it is imperative Now, obligatory on our part to think of ways and means to cut down the expenditure. In this huge building Vidhana Soudha, I think, sufficient accommodation is available to provided for all Government offices. think, Government has not taken any steps to accommodate in this building all the officers situated in rented buildings outside. A committee should be appointed to see that all the departmental offices are housed in this building. By this, I am sure, we can save not less than 4 to 5 lakhs of rupees a year. This is my earnest feeling, Sir, and I have placed it before the Government.

I thank you, Sir, for affording me an opportunity to express my opinion on the Budget.

Mr. SPEAKER.—Sri Panchagavi will speak next. Now the House rises to meet at 2 p.m. tomorrow.

(Sri Y. Veerappa interrupted)

Mr. SPEAKER.—Sri Y. Veerappa has been saying all the while that we should sit from 12 to 5 p.m. But, I have consulted many members about it. The opinion is that the present timing is more convenient. I have no objection if all of you agree to sit from 12 to 5. I have kept my mind open. Hon'ble Members will make up their mind ultimately and tell me what I should do. We have started the experiment and we shall wait for a week and then think about it.

The House adjourned at Seven of the Clock to meet again at Two of the Clock on Thursday, 20th June 1957.